

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Агроекологічні заходи вирощування зернових колосових культур»

Шифр та назва спеціальності	201 - Агрономія	Відповідальні відділи/лабораторії інституту:	Відділ агробіологічних ресурсів зернових та зернобобових культур, лабораторія агробіологічних ресурсів озимих зернових культур
Назва освітньо-наукової програми	«Агрономія»		

ВИКЛАДАЧІ	Черенков Анатолій Васильович, доктор с.-г. наук, професор, http://www.institut-zerna.com/technology/cherenkov_a_v.htm
	Солодушко Микола Миколайович, канд. с.-г. наук, с.н.с., http://www.institut-zerna.com/technology/laboratory_head/solodushko_m_m.htm
	Гасанова Ірина Іванівна, кандидат с.-г. наук, с.н.с., http://www.institut-zerna.com/technology/winter-grain/gasanova_i_i.htm

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	Дисципліна передбачає поглиблене викладення теоретичних і методичних прийомів складання сучасних технологічних схем вирощування зернових колосових культур на основі знання біологічних, морфологічних, ботанічних та фізіологічних особливостей культури, з урахуванням росту і розвитку рослинного організму, ознайомлення із найбільш застосовуваними технологіями в сучасному рослинництві. Предметом дисципліни є вивчення загальних, комплексних проблем інтенсифікації рослинництва в Україні, їх сутність і шляхи вирішення.
Мета та цілі	Надати майбутнім науковцям теоретичні знання з сучасних методик проведення досліджень та практичні навички з розробки та застосування інноваційних заходів вирощування зернових колосових культур
Формат	Лекції, практичні заняття, самостійна робота. Підсумковий контроль – залік.
Результати навчання	В результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен знати: - наукові основи дослідження ґрунтозахисних систем обробітку ґрунту та сіви, впровадження науково обґрунтованих різноротаційних сівозмін; методичні основи та закономірності добору адаптованих сортів зернових колосових культур з високою екологічною пластичністю; технології застосування засобів хімізації (добрив, засобів захисту рослин) і використання ріст регулюючих препаратів різного походження та напряму дії; загальні принципи організації інноваційних систем контролю стану рослин і догляду за посівами зернових колосових культур; наукові засади формування врожайності та якості зерна необхідного цільового використання, особливості проведення комплексу збиральних робіт; наукові цілі та принципи формування цін на товарну й насінневу продукцію зернових колосових культур, використання маркетингових рішень у зерновиробництві та рослинництві. Вміти: проводити науково-дослідні роботи в польових та лабораторних умовах; застосовувати технологічні регламенти щодо агробіологічних особливостей формування високоврожайних посівів зернових колосових культур у практичній науковій діяльності; обирати ефективні системи виробництва зернових колосових культур на основі наявного ресурсного забезпечення та умов вирощування; аналізувати результати польових та лабораторних досліджень; встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між станом рослин у посівах, системою чи технологією і ґрунтово-кліматичними умовами зони вирощування зернових колосових культур; правильно спланувати польовий та лабораторний експеримент і сформулювати робочу гіпотезу для пояснення отриманих результатів; в процесі комунікації з науковою спільнотою та суспільством доносити та пояснювати цілі, досягнення та перспективи наукових досліджень з агробіологічних особливостей формування врожайності та якості зерна колосових культур.
Обсяг	Загальний обсяг дисципліни 150 годин: лекції – 20 год., практичні заняття – 20 год., самостійна робота – 110 год.
Пререквізити	Курси дисциплін з ботаніки, загальної біології, фізіології, ґрунтознавства, землеробства, ентомології, фітопатології, агрохімії, фітофармакології для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, а також фундаментальних наук: математики, хімії, фізики тощо.
Ознаки	Вибіркова навчальна дисципліна з блоку «Рослинництво», що формує фахові компетентності у аспіранта
Курс / семестр	1 / 1-2

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Економіка виробництва зерна в зоні Степу України (з основами організації і технології виробництва) : монографія / А. В. Черенков, В. С. Рибка, М. С. Шевченко та ін., за ред. А. В. Черенкова та В. С. Рибки. Дніпропетровськ: Нова ідеологія, 2015. 300 с.
2. Наукові основи агропромислового виробництва в зоні Степу України / під ред. М. В. Зубця. К.: Аграрна наука, 2009. 844 с.
3. Пшениця озима в зоні Степу, кліматичні зміни та технології вирощування / А. В. Черенков, В. Г. Нестерець, М. М. Солодушко та ін. За ред. А. В. Черенкова. Дніпропетровськ: «Нова ідеологія», 2015. 548 с.
4. Нетіс І. Т. Пшениця озима на півдні України : монографія. Херсон: Олді-плюс, 2011. 460 с.
5. Рослинництво / Зінченко О. І., Салатенко В. Н., Білоножка М. А. та ін.; за ред. О. І. Зінченка. К.: Аграрна освіта, 2001. 591 с.
6. Циков В. С., Матюха Л. П., Ткаліч Ю. І. Захист зернових культур від бур'янів у Степу України: монографія. Дніпропетровськ : Нова ідеологія, 2012. 211 с.
7. Черенков А. В. Живлення сільськогосподарських культур та умови ефективного використання добрив в агроформуваннях Дніпропетровської області / Черенков А. В., Шевченко М. С., Лебідь Є. М., Циков В. С. та ін. Дніпропетровськ, 2013. 31 с.
8. Шпар Д. Зерновые культуры (Выращивание, уборка, доработка и использование) / под общей редакцией Д. Шпар. М.: ИД ООО «DLV АГРОДЕЛО», 2008. 656 с
9. Рибалка О. І. Якість пшениці та її поліпшення / О. І. Рибалка. К.: Логос, 2011. 496 с.
10. Лихочвор В. В. Озима пшениця / В. В. Лихочвор, Р. Р. Проць. Львів: НВФ «Українські технології», 2002. 88 с.
11. Колупаєв Ю. Є. Стресові реакції рослин. Молекулярно-клітинний рівень / Ю. Є. Колупаєв. Харків: Держ. Ун-т ім. В. В. Докучаєва, 2001. 172 с.
12. Колесніченко О. В. Біолого-екологічні системи стійкості та адаптації рослин *Castanea sativa* Mill. : монографія / О. В. Колесніченко, І. П. Григорюк, С. М. Грисюк. К.: Компрінт, 2012. 334 с.

ДОПОМІЖНА

1. Сучасні технології вирощування пшениці озимої в зоні Степу : монографія / А.В. Черенков, М.М. Солодушко, О.І Желязков, С.А. Хорішко. Дніпропетровськ, 2014. 115 с.
  2. Конспект лекцій з дисципліни «Агроекологічні заходи вирощування зернових колосових культур» для підготовки докторів філософії спеціальності 201 – Агрономія / А. В. Черенков, А. Д. Гирка, М. М. Солодушко, І. І. Гасанова, О. О. Педаш. Дніпро : ДУ ІЗК НААН, 2019. 104 с.
  3. Неприятливі метеорологічні умови в землеробстві: захист від них культурних рослин / І. Д. Примак, В. А. Вергунов, П. У. Ковбасюк та ін.; за ред. І. Д. Примака. К.: Кондор, 2006. 314 с.
  4. Минеев В. Г., Павлов А. Н. Агротехнические основы повышения качества зерна пшеницы. М. : Колос, 1981. 289 с.
  5. Жученко А. А. Адаптивное растениеводство эколого-генетические основы. Теория и практика: в 3-х т. / А. А. Жученко. М.: Агрорус, 2008-2009. Т. 1. 2008. 813 с.; Т. 2. 2009. 1104 с.; Т. 3. 2009. 960 с.
  6. Григорюк І. П. Ріст пшениці і кукурудзи в умовах посухи та його регуляція / І. П. Григорюк, О. І. Жук. К.: Наук. світ, 2002. 118 с.
  7. Бородюк Н. Р. Адаптація. Новое в приспособлении к окружающей среде / Н. Р. Бородюк. М.: Глобус, 1998. 88 с.
  8. Черенков А.В., Солодушко М.М. Кліматичні зміни та особливості вирощування пшениці озимої в умовах північного Степу. Вісник аграрної науки, 2014. № 5. С. 16-20.
- Інформаційні ресурси**
1. Національна наукова сільськогосподарська бібліотека НААН, м. Київ, 127, в. Героїв Оборони, 10
  2. Наукова бібліотека ДНУ ім. Олеся Гончара, 49025, м. Дніпро, проспект Гагаріна, 72
  3. Обласна наукова бібліотека, 49025, м. Дніпро, вул. Ю.Савченко, 10
  4. Бібліотека ДДАЕУ, 49600, м. Дніпро, вул. Сергія Єфремова, 25
  5. Наукова бібліотека ім. В. І. Вернадського, м. Київ пр. Голосіївський, 3
  6. <https://mon.gov.ua/ua>
  7. <https://agro.me.gov.ua/ua>
  8. <http://naas.gov.ua>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів для оцінювання успішності аспіранта	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
	90-100	A	відмінно
	82-89	B	добре
	74-81	C	
	64-73	D	задовільно
	60-63	E	
	35-59	FX	
	0-34	F	незадовільно з можливістю повторного складання
		незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ

Аспірант повинен дотримуватися «Кодексу академічної доброчесності ДУ ІЗК НААН», виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися з викладачем, а при нерозв'язності конфлікту доводиться до відділу аспірантури

Силабус за змістом повністю відповідає робочій програмі навчальної дисципліни